Ն՝ 432 — 1878 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 9 ՇՈՒՄԱՆ ԻՐԹԷՍԻ — ԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՄԻՆ
Գիր սենակիք . . . 320 ղ.
Կէս տարի . . . 170 »
Ի՛նչ տարի . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիսէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՄԻՆ
Գիր սենակիք . . . 400 ղ.
Կէս տարի . . . 210 »
Ի՛նչ տարի . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիսէ
Բօսթա իւճրէթի տախսիր տիր։

Մէմալիքի կճոնպիսէտ վէ գայիմէ թէտարիւլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եարիսա բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի իսլահէ օլարագ ավզ օլունմագ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԹԻՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԿԷՄ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՏՐԻԲԻՅԷ ՎԷՔ ՏԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը էչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիսէ
ԻԽԹԱՐ. Գանգա, Շիրքէթ վէ ումումրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանտրը պէհէր սրրաը 2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ. 4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիսէ

Մէվատտը նաֆիսյա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունճաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիպինէ իատէ օլունմամագ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

Խարէխանէսի վէ մաթպասաը, Սթամբոլտա Պապը Ալի հատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոդաղը քէօ էսկիտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հաղրընտա, Միսիրի զադէթա Տիգրան ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անրն նամինա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼԻ

ՀԱԼԸ ՀԱՅԸՐ

Պիլմէյիզ թէլէկրաֆ խաթթը-րը իշլէմէյէ պաշլատրդտա, Էս-բօրատան պիր մուհիմ խապերէր կէթիրէճէքլէր մի Պիզ։ Լաքին պունլար հարա սիքիւթ ատ իթ-սէ, Պիզիմ իչիւն հիչ մուհիմ հա-վատիս տէ եօք տէյիլ տիր, վէ պունլարըն պիրի վէ պաշըճաը Եունան հուտուտու մէսէլէսինէ տայիր տիր։

Իշթէ տեօրթ պէշ այտան գիա-տէ տիր կեահ չիտատէթ վէ կեահ իթիտալ քէսպ իտէն, կեահ մու-հարէպէ վէ կեահ միսալէհէ հիս իթտիրէն Եունան հուտուտու մէ-սէլէսի կէօրիւնիւր քի էսասէն հալլ օլունուգ, մուճիպլինճէ թէս-վիյէի հուտուտ իչիւն, թէրաֆը Տէվլէթը Ալիյէտէն մէմուրլար տա-խի թային օլունմուշ տուր, քի պիրի տէվլէթլու Ահմէտ Մուխ-թար բաշա, տիկերի ութուֆէթ-լու Վահան էֆէնտի վէ իչիւն-ճիսիս սատտէթլու Ապէտին պէյ էֆէնտի տիր։

Եունան հուտուտու մէսէլէսի-նին պու գատար կէճ գալմասը վէ պու գատար միւշքիլաթ հա-սըլ իթմէսի, օ գատար Եունանա աղ եա չօղ արագի թէրքի սէ-պէպինէ օլմայըգ, տահա զիատէ Արնաուտլար սէպէպինէ իտի։ Գօնկրէտ Եունանիսթանա թէրք օլունճաղ արագի հագդընտա պիր խաթթը հուտուտ թային օ-ունմայըգ, Ֆրանսա մուրախաս-սը միւսիւ Վատինկթընն թէքլի-ֆի իւղրէ, Արնաուտլուգ թէրա-ֆընտան Գալամաս Նէհրի վատի-սի, վէ Սէլանիք թէրաֆընտան Սալամիրիսս Նէհրի վատիսի թէն-սիպ օլունուգ, ֆագաթ տէվլէ-թը Ալիյէ իլէ Եունան հիւքիւմէ-թի պէյնինտէ պիր իթթիֆագ թէստիյէսի թավսիյէ օլունուգ, եալընըզ պու պապտէ պէյն էլ տէվլէթէյն պիր հիւսնիւ իսթի-զաճ հասըլ օլմամասը հալտէ։ Էրբօրա տէվլէթլերին թէվաս-սիւթիւ տէ վատ օլունմուշտուս։

Պունտա չիմտիյէտէք ույուշ-լամասըգընը սէպէպի, Նասըլքի տէտիք, Արնաուտլուգ իտի, չիւն-քի Գալամաս Նէհրի Եանէա վի-լայէթինտէ օլուգ, օրալարտա Ռում Արնաուտ գարըշըգ օլուգ-լարընտան, վէ ճօղրաֆիատա Ը-նաուտլուգ իլէ Ռումիսթան թահ-տիտ օլունմամըշ օլտուղունտան, Եունանը Եունանիսթան տէյի իտտաա իթտիյի եէրլէրէ, Արնա-ուտլար տա Արնաուտլուգ տէյի իտտաա իտիւպ, իսթէմէզլեր ի-լտի քի, Արնաուտլուգ ատտ իթ-տիքլէրի եէրլէրէն, Եունանա պիր բարմագ եէր վէրիլսին։

Նիհայէթ պու պապտէ տուէլը Էվրօբա թէվասսիթիւնէ տէ միւ-բահաաթ օլունտու զանն իտէ-րիգ, հալթա Եունանը չիմսի-եէտէք տիք պաշլըրդ իտիւպ, չիմսի էաթըշմագ սիւրէթինի իլ-թիզամ իթմէսինի պու թէվաս-սիւթէ տէ համի իսէպիրիգ քի հեր նէ գատար մէյտանա չըգ-մատը իսէ տէ, վուգու պուլմա-մըշ օլմասը տա լազըմ կէլմէզ։

Թահիհի հուտուտա լազըմ կէ-լէն արաղիլերին նէրէսի Արնա-ուտլուգ տուր վէ Նէրէսի Եու-նանիսթան, պունտան պիր հու-զուգ մէսէլէսի տէ զահուր ի-տէպիլիր օլտուղունտան, Ամլիյէ միսիսթէշարը Վահան էֆէնտի հաղրէթլերինինն պու մէմուրլյէ-թէ թայինէլերի ինթիմալ տըր քի պու հուզուգ մէսէլէսի սէպէպի-նէ օլսուն։

Էլհասըլ տէվլէթը Ալիեէնին զիատէ Թըրհալա թէրաֆընտան թահիհի հուտուտա մէյտալ օլ-տուղու կէօրիւնիյօր, Նէթէքիմ Արնաուտլուգ, Եանէա վէ Քէօր-ֆեղ տէնիզ թէրաֆընտան։

Էրմէնի մէսէլէսինէ տէ պաշ-լըճա խարբճատան տավաճըար զուհուր իթմէկէ պաշլամըշ տըր, վէ Պէրլին ահտնամէսինին ալթ-մըշ պիրինճի պէնտի ահքեամը-նին իճրասը նէրէսէ գալը տէյի արայանլար չօղալըյօր։

Պէնտը մէղքիւրիւն ահքեամը մալիւմ տիւր, եանի էրմէնիսթան ըսլահմըընա պէս Ռիսէնիր պաշլա-նըլըգ, պու պապտէ իթթիֆագ օլունան թէքտաիրին տախի մուա-եէն վագթըր զարֆընտա տուէ-լը Էվրօբաեա թէպլիղինին թա-հիւտիւ տիւր։

Խաթրըմըզա եօյէ կէլիր քի, Պէրլին ահտնամ, սինին սայը պիր պէնտնտէ, պու Բոհէ-ա թապիրի իսթիմալ օլունմամըշ տըր. քէղա-լիք իթթիֆագ օլունճաղ թէ-տապիրին տուէլը սայիրէյէ վագ-թէն մինէլ վագթ թպիսկի. վէ ֆաղլա օլարագ, տուէլը սայըրէ-նին տէ պունա նէզարէթի։

Լաքին յունիս 4 ահտնամէսի ի-լէ ինկիլիզ տէվլէթի ումում Ան-տոլոյու պիր նէվի հիմայէ ալ-թընա ալըգ, Էրմէնիսթան տա Անատոլու տախիլինտէ օլտուղուն-տան, կէօրիւնիւր քի Սըր Լայար-տըն լայիհէսի մուճիպլինճէ, Էր-մէնիսթան տա պիթիւն Անատո-լու իլէ պերապէր ըսլահ օլունա-ճագ տըր։

Պու խուսուստա էֆքարը ա-ճիզանէմիզի պէյան իթմէք ի-չիւն, պիր ազ տահա տապրա միհմաճ կէօրիւրիւգ, չիւնքի սէօյիւք վէգավի իւմիտլերիմիզտէ վար քի Էրմէնիսթան ըսլահմըը հիւքիւմէթի սէնիյէ սայէսինտէ եագընտա հայզը հուսուլէ կէլէճէք տիր, չիւնքի պունտա ահտնամէ վէ բէսի թահիւտտէն զիատէ մուհիմ պիր նօգթա վար, վէ օ տտա պէշ եիւզ սէնէտէն պէրու Տէվլէթը Ալիյէյէ սատագաթլա մէլուֆ օլան, վէ տախիլի վէ խա-րիճի հիչ պիր մախլութիյէթէ, հիչ պիր միւտախէլէ եա թէլ-ֆիտա սէպէպիյէթ վէրմէյէն քեամիլ վէ էտիպ պիր միլլէթին ինտելլիկէմ մէյտանտա օլան հագ-գընը հագգ իթմէք տիր, քի սա-հիհ պիր ատալէթ տիր, վէ պիզ ահտնամէ վէ թահիւտտէն զիատէ պունա կիւվենիրիզ։

Իչիւնճիւ մատտէ մուհարէպէ սէպէպի իյէ ահալիմիզ տիւրլիւ տիւրլիւ ֆելաքէթ վէ խասարա-թա տիւշար օլուգ, պունլարտան գուրթուլմաղա ըսլահաթը ումում-միյէտէն պաշդա պիր իւմիտլերի գալմասըընտան, ճիւմլէնին պի-լա սապը պունա պէքլէմէսի տիր. Էյի պիլիրէք քի. հիւքիւմէթը սէնիյէ պու պապտէ Սըր Լայարա-տան չօգ ճէօմերտ պուլունճաղ տըր։

Պաղըլարը պունու պիր ճէսիմ պինայա պէնզէթիպ, տէրլէր քի պէօյիւք պիր ըսլահաթ պինասը գուրուլմայօր տէյիլ, վէ պունտա շիւպհէ եօգ տուր. լաքին չիմ-տիլիք թէմէլլերի իլէ ուղրաշը-ըյօր, վէ մալիւմ տիւր քի, թէ-մէլ հէր նէ գատար կէօզլ կէօ-զիւքմէզ իսէ տէ պինայը պինա իտէն տէ թէմէլի տիր քի, նէ գատար տերին վէ գավի օլուրտա իւզերինէ գուրուլճաղ պինա տա օ գատար ճէսիմ վէ մեթին օլուր։

Գապուլ իտէլիմ պու թէմմիլի վէ պէքլէյէլիմ թէմէլլերին բուի զէմինէ վասլ օլմասընա. քի զան-նըմըզճա բէք եագընտա կէօրիւ-լիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամանոս Հավաս

Ավլոնա խաթթընըն պօղուրմասը սէպէպինէ իչ կիւնտէն պէրու Եվ-րօբատան թէլէկրաֆ կէլմէմէքտէ օ-լուգ, Ամանոս Հավաս Օսէտա թարի-գինէ թէլէկրաֆ ալմագա պաշլամըշ տըր։

Պու սապահ ալընան թէլէկրաֆը.

Լոնտրա, 20. — Պանգը Օսմանի, Թիւրքիա իսլամ վէ խրիսթիան մու-հաճիրանը իչիւն պիր իանէ տէֆթէրի քիշատա իլէտի։

Աթինա, 20. — Մէպուսան գամա-բասը, հարպիեէ վէ պահրիեէ նէզա-րէթլէրինին պիւճէսինի գապուլ իթ-թիքտէն սոնրա, 60 միլիոն տրախմի-ւիք պիր իսթիդրազ ոգտը իչիւն հիւ-քիւմէթ թարաֆընտան վուգու պու-լան թէքլիֆի տախի, 3 նճի դըրաա-թընտան սոնրա, 19 ա գարշը 79 բէյ իլէ դապուլ իթթի։ Գամարա եարընը միւզաքէրաթընա խիթամ վիրիճէք տիր։

Ֆիլիպէ, 19. — Նարպի Ռումէլի գո-միսիոնը մուխթէլիթինին տիւնքի իճ-թիմաընտա, Աւսթրիա գոմիսէրի, ա-թիտէքի թէքլիֆի իթմիշ տիր։

«Եէնի Զաղրա ահալիսինտէն պիր չօգ սաէմէր, Անատօլուտա վէ մէ-մալիքի չահանէնին սայիր զրթաա-թընտա հալէա հալընէֆ ու թէպիտ-տէ պուլունմագտա օլտուգլարընտան, զօմիսիօն քէնտի բէիսինտէն թալէպ իտէր քի, տուէլի ֆախիմէնին Տէր-սաատէթ սիւֆէրասընա պիլ միւրա-ճաա, պու պէտպահթ քիմսէլէրին հալինի նապարը տըզդաթա ալմալա-ընը բէճա իթսին։»

Աւսթրիա, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա, Իթալեա վէ տէվլէթի Ալիէ գոմի-սէրլերի պու թէքլիֆի գապուլ իթթի-էր իսէ տէ, Ռուսիա վէ Ալէմանեա գոմիսէրլերի բէյ վիրմէքտէն իճթինապ իթտիքլերինտէն, թէքլիֆ բէտտա օ-լունտու։

Գոմիսիօն, միլլէթ վէ մէղհէպ ֆարգը իթմէեէրէք ֆուգարայա իանէ թէվսիի խուսուսունտա մալիէ գո-միսէսինին իթթիխազ իթտիյի թէտա-պիրի իթթիֆագը արա իլէ թահսին ի-տուլ, ահալինին զրաաթլա մէշղուլ օ-լան գըսմընա, էքիմ իչիւն թօխտամ վէ զրաաթա գուլանըլմագ իւզրէ տա-վար վէ խանէլէրինին ինչասը իչիւն ազէ վիրիլմէսի մագսէտիյլէ պիր լայհա թանզիմ իթմէսինի, գոմիթէյէ հէվալէ էյլէտի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ս ըրպիսթան հուտուտունտա պիր թագըմ գարըշգուգարը զու-հուր իթմիշ օլմասընտան տօլայը, Պապը Ալի Սըրպիա սէֆիրի Մ. Գրիսթիչէ պիր նօթա կէօնտէրմիշ վէ Մ. Գրիսթիչ պու պապտէ մա-լիւմաթը օլմասընը պէեան ի-տիւպ, Պէլկրատտան թէլէկրաֆ-լա մալիւմաթ իսթէմիշ տիր։ Պու պապտէ տէսթրէս օլաճաղը-մըզ թաֆսիլաթը իլէրուտէ պէ-եան իտէրիզ։

—Բուսիա սէֆարէթխանէսինին ահտնամէի խուսուսի իւզէրինէ մուգատտէմա վիրմիշ օլտուղու-լայհատա ճէվապէն, ճանիպի Պա-պը Ալիէն պու քէրրէ պիր լայ-հա գալէմէ ալընմըշ տըր։

— Ռիվայէթի վազըյա նապա-ըէն, ահտնամէնին իճրաի ահ-քեամը զրմընտա իթթիխազ օ-լունան թէտապիր ճիւմլէսինտէն օլարագ, Եունան մէսէլէսինէ տայիր վիրիլէն գարար խաքիրաի Շահանէեէ արզ օլունտուղու կի-պի, Ավսթրիա իլէ տերտէսթի միւզաքէրէ պուլունան խու-սուսաթը գարարը տախի արզա կիթմիշ տիր։

— Լտիրնէտէ պուլունան Ռու-սիա էրզադ տէպօսունտա կէչէն կիւն հարիգ զուհուր իտէրէք, էրզադն ճիւմլէսի միւհթէրիգ օլ-մուշ տուր։

—Խարիճիեէ նէզարէթի ճէլի-էսի միսթէշարլըղընա Ենդարէ վալիսի սապրդ աթուֆէթլու Հայ-տար էֆէնտի հաղրէթլերինին թային օլունտուղու մէսմուս տուր։

—Թօբխանէի ամիրէ միւշիրի-եէթի վէքեալէթինի, իմալաթ նազրը ֆերիգ Սէյտ բաշա հաղ-րէթլերի իֆա էյլէմէքտէ պուլու-նույօր։

— Խարիճիեէ նազրը բաշա հաղրէթլերի, տիւն սիւֆերայա իտատէ վիզիթա իթմիշ տիր։

—Պէլգրատ վաքօրունուն զար-դընը տիւնքի նիւսխէմիզտէ խա-պէր վիրմիշ իտիք. պու տէֆա, մահալլինտէն վարիտ օլան թէլէկ-բաֆլարա խթինատէն, աթիտէ-քի թաֆսիլաթը տերճ իտէրիզ։

Զարշէնպէհ կիւնիւ, Ֆրէսնէ նամ Ֆրանսըզ գումբանիասընըն Պէլգրատ վաքօրու Տէրսաատէթ կէլ-մէք իւզրէ էօյլէ վագթը Զանագ-գալէ պօղազընտան չըգըպ Մար-մարաա կիրմէք իւզրէ իտի։ Ռինալդ նամ Ինկիլիզ վաքօրու Լամաաքի քէօրֆէզինտէ լենկերէն-տաղ պուլունմագտա օլուպ, Մար-մարա տէնիզինտէ բիւզկեար բէք չէտիտ սուրէթտէ էսմէքտէ վէ անգարիպ պիր ֆուրթունա պաշ-լայաճաղը անլաշըլմագտա օլմաղ-լա, Պէլգրատ վաքօրու Մարմարա տէնիզինէ կիրմէք իսթէմէյիպ, Լամաաքի լիմանընտա լենկեր տթ-մագ իւզրէ օլ ճանիպէ թէվէճ-ճիւհ իտէր իսէ տէ, տալղալարըն չիտատէթինէ մէպնի տիւմէնին թէէսիրի գալմամըշ օլմաղլա, Պէ-լգրատ վաքօրու կէլիպ, Ռինալդ վաքօրունուն էօն թարաֆընա չա-թար, վէ սու քէսիմինտէն եօ-գարբեա դատարը եարըլըպ, պէշ տագիգա զարֆընտա զարգ օլուր։

Ինկիլիզ վաքօրու տախի պու միւսատէմէտէն խայլուճա դէ-տէլենիր իսէ տէ, պիր մըգտար թամիր օլունարագ, տիւն սապահ Տէրսաատէթ լիմանընա կէլմիշ տիր։

Պէլգրատ վաքօրունուն ճան զայաթընա կէլինճէ, Ինկիլիզ վա-քօրունուն ատէմլերի, զարգ օլան վաքօրուն եօլճուլարընտան, պիր բիվայէթէ կէօրէ 103 վէ սահիր պիր բիվայէթէ կէօրէ 90 քիչի գուրթարմըշլար տըր. զաթէն գարուտանլար վէ թայիֆէլեր քէնտիլերինի գուրթարմըշլարիտի-խմտի, Պէլգրատ եօլճուլարընտան 250 քիչի գատարը թէլէֆ օլտու-ղու խապեր վերիլմէքտէ իսէ տէ պու մըգտար պիր ազ միւպալա-ղալը կէօրիւնմէքտէ օլուպ, ճան զայաթընըն մըգտարը սահիհի պիր գաչ կիւնէ գատար անլաշըլմա-եաճագ տըր։

Զարգ օլան Պէլգրատ վաքօրու, 800 թօնէլաթօլուգ պիր վաքօր օլուպ, Ֆրէնէ գումբանեասընըն էն էսքի վաքօրլարընտան պիրիսի իտի։

ԽԻՒԼԱՍԱՅԸ ԱՀՎԱԼԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՑԷ

Իւք տէֆա տէյիլ տիր պու մահատէ եաղտըղըմըզ քի, չիմոի Էւրօբատա, Շարդ հագդընտա մուայէէն վէ մուղարրեր պիր բոլիթիգա օլմայըպ, Էւրօբա, բոլիթիգասընա պիր սավպը թէվէճիւհ պուլմադ իչիւն Պիղէ մունթաղըը օլմագտա տըր։

Էւրօբա, Շարդ մուհարէպէսինին, խրիսթիանլարըն ըսլահ ահվալի սէպէպինէ օլտուղունա ինանըպ, էն գըյմէթլի վագթլարտա պիթէրաֆ վէ պի դայտ տուրտուղտան սօղրա, մուհարէպէնին Ադ տէնիզտէն, Գարա տէնիզտէն, Պօսնատան, Սէլանիքտէն, Թըրհալատան, Եանեատան, Պաթումտան վէ սայըր եէրլէրտէն սէս վէրախյինի իչիթիքտէ, եալընըզ օ վագթ պաղը հարէքէթէ տավրանը, լաքին իշ իշտէն կէչիպ իլէթ ադըրլաշտըղընտան, Պէրլին գօնգրէսի աղը պիր խասթա պաշընա թօրլանան հէքիմ Քօնսօլթօսու հիյէթինի քէսպ իթտի։

Պու մագուլէ Քօնսօլթօլարըն ահվալի մալիւմ տիր։ Հէքիմլէր էվվէլ էմրտէ իլէթին աղըրլըղընը քէշֆ իտիւպ, պիլ միզաքէրէ ֆէննը թըպճա, իճապ իտէն մուալէճէլէրինի թէրթիպ իտէրլէր, վէ թէրթիպլէրինի պիր բէչէթայա բաալթ իտիւպ, պրագտըպ կիտէրլէր։ Վէ թէրթիպ իթտիքլէրի մուլէճէէի խասթա թէքմիլ իսթիմալ իթմէտիքճէ, վէ օնուն էյի ֆէնա ինէ թէյսիր իթտիյինի աղնամատըղճա, պիր Քօնսօլթօյա տահա մուպաշէրէթ իտէմէղլէր։

Պէրլին գօնկրէսի տախի, հէմէն այնը պու մուամէլէտէ պուունտա։ տէվլէթլէր թօրլանըպ Վէ իլէթէ պիր տէվա տիւշիւնիւպ, այնը բէլլի մադամընտա, անը պիր ահտնամէյ բաալթ իթտիլէր, վէ պրագտըլար քի թէքմիլ իսթիմալ օլունսուն, քի սօղրա նէ թէյսիր իտէրսէ օնա կէօրէ հարէքէթ իթսինլէր։ պինտէն ալէյհ, չիմոի տէվլէթլէր բէլլիլարընեն եաբըլըպ իսթիմալինտէն պաշգա պիր շէյ թալեպ իտէմէյիպ, Պէրլին մուահէտսինին իճրասը տէյիպ, իճրասը իչիթիյօրլար։ պու մուալէճէ թէքմիլ իսթիմալ օլունտուղտան սօղրա, թէքրար պիր գօնսօլթօյա միհթաճ օլունաճաղ մը, օլունմայաճաղ մը, օ սօղրայա գալմըշ տըր։ իմոի չիմոի իշլերի, պէքլէմէք տիր, օնուն իչիւն տէ բօլիթիգաարընա ինթիզար բօլիթիգասը իսմի Ֆիրէյօրլար, քէնտի լիսանլարընա Բօլիթիգ Եւրոպէյան թաալիրինի գուլանարադ։

Լաքին Էւրօբանընն էքսէրի բօլիթիգալարը, էքսէրիա էֆքեարը ամմէ իւզէրինի միսալթէնի օլտուղունտան, հէր նէ գատար մուվագգաթէն պէօյլէ պիր ինթիզար բօլիթիգասընա մէյլ իտիլմիշ իսէ տէ, էվվիայը ումուր երինէ էֆքեարը ամմէ հիւքմինէ տըդգաթ իթմէքտէն տէ խալի տէյիլ տիր։ պէտպախթըղլարընտան, եախօտ պէտպախթըղմըզտան էֆքեարը ամմէ տախի հալա պիր նօգթայա պիրլէշէմէյիպ, միւթէլէվվիւն տիր։

Պիր թագըմը իչպու գօնլրէ թէրթիպլինտէն մէրիզին չիֆա եապ օլաճաղընը իւմիա իթմէքտէ իսէ տէ, տիկէր թագըմը տա անտէն քիւլիյէն մէյտա տուր, վէ պու տա իքի սէպէպլէ տիր քի, խասթա մուալէճէյի եաբաբրաճաղ, ֆագաթ ալմահաճաղ, եախօտ ալամայաճաղ տէյի, պիր տէ քի իլաճը թէքմիլ ալտա տա պու իլլէթէ պու իլաճ քեաֆի տէյիլ տիր տէյի։

Պու սօն թագըմ, տախիլէն վէ խարիճէն տիւչար օլտուղումուզ միւչքիլաթը կէօրմէմէկլիք իտէմէզ իքէն, պու հալտէ տէ եինէ Պիղտէն պիր շէյ պէքլէյօր, վէ չիմոիյէտէք պէքլէյէ պէքլէյէ պիր շէյ կէօրէմէտիյինի, միւչքիլաթտան զիատէ իսթէհիմիզ օլմատըղընա վէ պաղը խասթալարը եաբաբղը կիպի իլաճը գուլանմայըպ, վէ աէօքիւպ, գուլանմըշ եա գուլանըյօր կիպի պիր հալ կէօսթերմէմիզ համլ իտիյօրլար։ Էվրօբա զաղէթալերինտէն Պիղէ էն զիատէ խայբըխահ օլան Ցեպա զաղէթասընը, մուախտարլէն Լէոնիդաս Դէնէվ սէրնամէսի իլէ տէրճ իթտիյի պիր պէնտ պու թագըմին զահիպ օլտուղու էֆքեարը բէք միսերահ սուբէթտէ թասվիր եթմիշ տիր քի, թէրճէմէսի պու կիւնքի նիւսխէմիզ տէրճ օլունմուշ օլտուղունտան, օգույանլարըմըզ անտէն տէ հալը քէյֆիյէթի վէ Էվրօբասա պիր թագըմ ատամլարընը նէ զիւիւմտէ օլտուղունու աղնայապիլիրլեր։

Պու թագըմ, Պէրլին ահտնամէսի իճրաաթընտան հասըլ օլաճաղ նէթայիճի խայրիյէտէն օ գատար մէյտա տուր քի, պունու պիր թէճրիւպէյէ տախի միւհթաճ կէօրմէյիպ, իսթէր քի չիմոիտէն պու մուալէճէ իւզէրինէ մուալէճէ զամմ օլունսուն, եախօտ մուահէտէնին պաղը պէնտլերի չիմոիտէն թատիլ եա թաղլիր օլունսուն։ Պու կիպի չէյլեր հագդընտա զուհուրա կէլէն, մէսէյա Ինկիլիզ իլէ Բուսիանընն պաղը խուսուստա միւքեալէմէտէ պուլունտուգլարը կիպի չանկէլեր. պու էֆքեարտա պուլունանլարընն մէմնուլու եա իճատը տըր տա զանն օլունուր։

Պէօյլէ պիր հալ պիթ թապի մէճպուր իտէր Պիղի թէճէսսիւս իթմէյէ քի Էւրօբա ըէչէթասընը եարտըրըպ իսթիմալ իտէյօրմույուզ, իտէէքմիյիզ, իտէպիլէճէքմիյիզ։ չիւնքի պունա վագըթ օլամազ իսէք, հալ վէ իսթիգպալտէ Էւրօբանընն դուլանանաղը բօլիթիգայա տա քէսպը վուգուֆ իտէմէյիզ, վէ Էւրօբա բօլիթիգասընա տա քէսպը վուգուֆ իթմէտիքճէ Էւրօբատան պէքլէտիյիմիզ միւրվէթ, խալիսէթ վէ մուավէնէթի տէ կէօրէմէյիզ, վէ չիմոիտէէտէք պունլարը ըայըդը վէճհիլէ կէօրէմէտիյիմիզ տէ պու գազիյէյի իսպաթ իտէր։

Ճէնկտէ պիր ասքէրին այաղընը պիր կիւլլէ կէլիպ բարաբտըգտա քէնտի քէնտինէ տիւղէմէյիպ գանկրէնայա մէյլ իթտիքտէ, ճէրբահճա օ այաղը քէսմէք լազըմ կէլիր իսէ տէ, նէրէտէն քէսիլէճէյի իւզէրինէ պիր մէսէլէ զուհուր իտէպիլիր։ Մէճրուհ, նէ գատար գապիլ իսէ աշաղըտան քէսիլմէսինի խթէր, լաքին զէնաաթ օլապիլիր քի տահա եօգարտան քէսիլմէք լազըմ կէլէճէյինի կէօսթերսին։

Զօգ տէֆա օլմուշ տուր քի պիր ազա քէսիլէճէք եէրինտէն քէսիլէմէտիյինտէն, թէքրար քէսիլմէյէ միւհթաճ օլմուշ տուր։ Վէ իքինճի տէֆա, տահա եօգարտան։ Վէ պէօյլէ արտ արտա իքի թէշրիհէ տայանամայըպ, հէչ լաք օլանլար տա կէօրիւլմէմիշ տէյիլ տիր։

Պէօյլէ պիր թէմսիլի մէյտանա գօյտուղումուզդուն սէպէպի տէ պու տուր քի, բօլիթիգաճա իշլեր տէ այնի պու հալտէ պուլունուր։ Պիզտէ պիր չիւրիւք կէչմիշ վա՞ր, վէ պիր տէ սաղ կէլէճէք, եախօտ պիր չիւրիւք մաղի վէ պիր սաղ միւսթաղպէլ, վէ մէճպուրուղ մաղիյի միւսթաղպէլտէն քէսիպ այրըմայա։ մէճպուրուղ, մէճպուրը։ ֆագաթ նէ՞ըէտէն քէսէճէյիզ։ միւչքիլաթ պունտա՞ մը տըր աճապա։ պէօյլէ պիր սիվալ խասսէթէն թէրաֆըմըզա վարիա օլա, է՛վվէթ, միւչքիլաթ պունտա տըր տիմէյէ ղերրէ գատար թէէնի կէօսթերմէկ իտիք։ Զիւնքի Պիզ ուսթա ճէրբահըրը գապտիրտէն գիատէ վիւճուտիմիզին թէմամյէթինի իլթիզամ իտիպ, եա հիչ, եա նիհայէթ պիր սըրչա բարմադ քէսմէքլէ վիւճիտիւ գուրթարապիլիրիզ զանն իտէյօրուզ։ պէօյլէ պիր հիսա տէ, հիսսի թապիի օլտուղունտան նէ թայիպ օլունապիլիր նէ տէ թապպի։ Հա՞ն նէր մէճրուհ վէ էթրաֆընտա օլան ագրապա վէ թաալիւգաթը, եաբանմըշ պիր այագ իչիւն ճէրբահըն պիւթիւն պաճաղը քէսմէյէ գալգըշմասընտա, օնա գալպինտէն բաղը օլապիլիր։ Էյնտէն կէլսէ, հիչ քէստիրմէմէք իսթէր եա՛, լաքին չարնաչար քէսիմէսինէ բաղը օլտուղու հալտէ, նէ գատար միւքին իսէ, գըսսա քէստիրմէք իսթէնիլէճէյինէ պիր չիւպհէ օլունապիլի՞ր մի։ պունա հիչ պիր քիմսէ չիւպհէ օլունուր տէյէմէզ։ Լաքին նէ չարէ քի, պէօյլէ չէյլերէ թատիթ հիւքմ իթմէզ իլլա ճէրբահ, եախօտ տահա տօղրուսու ճէրբահըն զէնաաթը, կէթիշիր քի, ճէրբահ ուսթա պիր ճէրբահ օլսուն։

Մալիւմ տիր քի, չիմոի մազիմզի միւսթաղպէլիմիզտէն քէսէճէք ելլէր, Պէրլին ահտնամէսինի իմզա խտէն էլլէր տիր։ պունլար տօնթ ելլէրի մի տիր, տիւշմէն էլլէրի մի տիր։ բէք աղ պիր տիւշիւնմէք իլէ, չու գատարընը օլսուն պուլապիլիրիզ քի, գալչամըզտան քէսմէք իսթէյէն էլլէրէ գարչը, տիզ գարաղըմըզտան աշաղը պիր եէրտէն քէսմէէ, վիւճուտու գուրթարմայա քեաֆի կէօրէն ճէրբահլար տա պուլունտու։ պունլարա թէոլիմ օլմազ իսէք, սօղրա եա պիր գօնսօլթօյա եախօտ պիր թէշրիհէ տահա միւհթաճ օլաճաղընընա հիչ շիւպհէ իթմէյէլիմ։

Հաճէթ տէյիլ սէօյլէմէյէ քի, պէօյլէ պիր հալտէ, հէր նէ գատար պիթթապի գալգիմիզէ աղը կէլէճէքսէ տէ, տիւշմէնլիք, քէսիլէճէք եէրտէն քէսմէէ իսթէմէքտէ օլմայըպ, քէսիլմէէճէք եէրտէն քէստիրմէէ չալըշմագտա տըր։

Լաքին եէթիշիր արթըդ, պու գատար թէմսիլլեր տայրէսինտէ կէզինտիք։ պիր ազ տա հագիդէթի հալի մէյտանա գօյալըմ, վէ մատէմ քի պէնտիմիզ բօլիթիգա պէնտի տիր, օ տայրէէ տուխուլ իտէլիմ։

Նէ՞ իչիւն Էւրօբա պու գատար միւք թըրաշլատը Պիղտէն, նէ՞ իչիւն հուտուտարը թայինի իչիւն պու գատար գօմիսիօնլար թէշքիլ իթտի։ պունուն ճէվապընը քէնտիլէրի վերկյօրլար տէյէրէք քի, պագի գալան վիւճուտի գուրթարմադ վէ սաղլամ եաշաթմադ իչիւն։ Էյ պունա տա չարէ ըսլահթտան պաչգա պիր շէյ օլամայաճաղընը պէյան իտիւպ, վէ չէքիլիպ ուզագտան սէյիրճի օլմագտա տըրլար։

Լաքին ըսլահթըն ղուղումու եալընըզ Էւրօբանընն նասիհաթընտան զուհուրա կէլմէյիպ, Պիզտէ տէ արթըդ պիր հիսսի թապիի վէ ումումի տէրճէճէսինէ կէլմիշ տիր, ֆագաթ ըսլահթ նէ՞ տիր վէ նէտէ՞ն իսթարէթ տիր, տիրէեէ մի սարըլըեօրուզ, կէօլ կէսինէ մի։ պուրտարը ճայը պահս տըր։

Էւրօբանընն Պիղտէն մանթըպ իթտիյի, պէքլէտիյի ըսլահթ, քէնտիլէրինտէ հասըլ օլան վէ մուհասէնաթը ատիտսի կէօրիւլէն ըսլահթ տըր։ վէ պունու իսթէտիքլէրի տէ նէ՛ պիր ֆանթազիա իչիւն տիւր, նէ տէ պիր սիւս կէօսթերմէմիզ իչիւն, իլլա եաշամադ, գուվվէթլէնմէք վէ մամուր օլմամըզ իչիւն տիր։ չիւնքի Էւրօբա բօլիթիգասը անճագ Պիզիմ պէօյլէ օլմամըզ իլէ քէնտիտինէ պիր սավպը սալիմի թէվէճճիւհ պուլապիլիր, եօգսա հէր շէյ մախլուքիյէթտէ, հէր շէյ նամալիւմտէ գալըպ, Էւրօբայը տա տայիմա սիլահլանմըշ պիր հալտէ դալմայա մէճպուր իտէր, վէ հէր ալամէթ կէօսթերիր քիւնբօրա ուզուն վագթ տահա պէօյլէ պիր սիլահը հալտէ պուլունմայաճաղ տըր։ չիւնքի հիչ պիր սէրվէթ, հիչ պիր մամուրիյէթ պէօյլէ պիր սիլահը հալին եօնիտտտ թահամմիւլ իտէմէյէճէք տիր։ Իմոի Էւրօբանընն սիլահը հալինտտ տուրմասընա գաչ սէպէպ վար իսէ, եա ճիւմլէսի տէ պիր թարիգի սուլհ վէ թէսվիյէ իլէ հալ օլունճաճաղ, եա եօգսա պիր մուհարէպէյը ումումիյէ իլէ։

Հաճէթ տէյիլ սէօյլէմէյէ քի, Էւրօբայը սիլահը տուրտուրմանընն պիր վէ պաչը սէպէպի տէ Շարդ մէսէլէսի տիր, վէ Շարդ մէսէլէսի իսէ Պիզ իզ։ տահա էյի վէ տահա սալիմ տէյին մի տիր քի, Պիզ պու մէսէլէյի, սուլհ վէ թէսվիյէ եանի ըսլահթ թարիգի իլէ հալ իտէլիմ տէ, մուհարէպէի ումումիյէ տայրէսի տախիլինտէ պուլունմայալըմ, վէ վագթը կէլտիքտէ, կէչինտէ օնլարընն Պիզի ուզագտան սէյր իթտիյի կիպի, Պիզ տէ օ վագըթ ուզագտան օնլարա սէ՛ լըճի օլալըմ։ իմոի ըսլահթ Պիզէ լազիմ տիր։ լաքին նէ՞ տիր ըսլահթ։ նասըլ քի տէտիք, ճայը պահս օլաճագ չէյ տէ պու տուր։

Էյէր չու եա պու լայիհէյէ իթիմատ իտէրէք, Պիզ ըսլահթը եալընըզ զալթիյէլէրին ժամանադմա օլմասընտա, վէ մէհքէմէլէրին նիզամ ալթընա ալընմասընտա վէ վերկիլէրին հագդանկէլթէլ թէվզիհնտտ կէօրիւրսէք, մազիմիզտէն բէք բէք պիր սըրչա բարմադ քէսմիշ օլուրուզ, վէ պունուն իլէ վիւճուտումուզ եաշայաճաղընա հիչ ագլըմըզ իրմէզ։ Յէմէյիզ քի պունլար տա ըսլահթ նէվինտէն տէյիլ տիր, հաչա, պունլար տա ըսլահթ տըր, ֆագաթ խուսուսի ըսլահթլար տըր, ումումի տէյիլ։ նէ՛ հէր քէսին զալթիյէ իլէ իչի օլուր, նէ՛ տէ մէհքէմէ իլէ, նէ՛ տէ հէր քէս վերկի իլէ միւքելլէֆ տիր եախօտ վերկի թէվզիհնտէն չիքեայէթճի տիր։

Պիզիմ պիլտիյիմիզ ըսլահթ, պիր պէօյլէ միլլէթին եալընըզ լաֆզէն տէյիլ իլլա հագիգէյէն պէօյլէ միլլէթ օլմասը նէյէ թէվագուֆ իտէր իսէ, նէ՛ էսպաղ վէ վէսայիլէ միւհթաճ իսէ ծնըլըրն ճիւմլէսինի էտինմէքտէ տիր։

Շիմոի Էւրօբանընն պէօյլէ միլլէթլէրինտէն էն պէյնմէսլիյիմիզ պիր միլլէթի նումունէ օլարաղ էօնիմիզէ ալալըմ, վէ հալը մէվճուտումուզու օնուն իլէ մուզայէսէ իտէլիմ։

Պագալըմ պիր օնլարընն եաշարընա, պագալըմ պիր տէ Պիզիմ եաշատըղըմըզա, պագալըմ պիր օնլարընն իսքեան իթտիքլէրի չէհրլէրէ, սէրայլարա վէ իսանէրէ վէ օնլարատա պուլունան թէճէմմիւլթա, պագալըմ պիր տէ Պիզիմքիլէրէ։ պագալըմ օնլարընն եէտիքլէրի, իչտիքլէրի, կիյտիքլէրի վէ էյլէնտիքլէրինէ, պագալըմ պիր տէ Պիզիմքիլէրէ, պագալըմ օնլարընն քեարլարընա քիսպլէրինէ, հիւնէրլէրինէ, մարիֆէթլէրինէ, զրատթարընա, թիճարէթլէրինէ վէ պունլարընն ճիւմլէսինտէն հասըլ օլան գաղանճլարընա, պագալըմ պիր տէ Պիզիմքիլէրէ։ պագալըմ օնլարընն իմմանէ, մէարիֆինէ վէ թէրպիյէսինէ վէ պագալըմ Պիզտէքիլէրէ, պագալըմ օնտա օլան սէրվէթ բահաթէ վէ էմնիյէթէ վէ պագալըմ պիր տէ Պիզտէքիլէրէ։ ուզաթմայալըմ, պագալըմ օնլարընն հեր հալինէ վէ պագալըմ Պիզիմ հեր հալիմիզէ։ էյէր պունլար եալընընը զաղթիյէ, մէհքէմէ վէ վերկի ըսլահթը իլէ հասըլ օլապիլիր չէյլեր իսէ, նէ՞ տուրույօրուզ։ ճիւմլէմիզ, զաղթիյէ, հաքիմ, վէ մալ միւսիրի օլալըմ պիթթիլիմ։ էօնիւնտէ պունճա մուհասէնաթ կէօրիւլէն չէյտէն քիմ իմթինա իսէր, քիմ քէնտինի էսիրկէր։

Իշթէ գօրգտուղումուզ չէյ պու տուր քի կէօլկէյի ճիամ զանն իսիւպ տէ կէօլկէէ ալտանմամաալըմ, վէ ադշամ եա սապահ կիւնէշի իլէ պէյումուզուն պէշ օն գաթ ուզունլուգտա օլան կէօլկէյլերինի կէօրիւպ տէ, պօյումուզ կէրչէքտէն ուզանմըշ զանն իթմէյելիմ։ չիւնքի պէտպախթըղըմըզտան լիսանլարըմըզ վէ գալէմլերիմիզ սօն տէրէճէ կէօլկէ բէրէսթիլիքտէն հալտ գուրթուլմասը, վէ պէօյլէ կիտէրսէ գուրթուլաճաղը տա եօգ տուր։ վէ պիզէ գալսա, ըսլահթը սահիհէյէ էն զիատէ մանի օլան չէյլիսանլարըմըզն վէ խուսուսի իլէ գալէմլերիմիզին հալա չէկիլէր, գաֆկյէյէր իլէ ուղրաշմասը տըր։

Պիրտէ տէ նէ զաման հէր չէյ իսմի իլէ անըլըր վէ իսմի իլէ եաղըլըր օլուր իսէ, օ վագթ ճատտէի ըսլահթին պիր նըսգընա գատար կէմիշ եէթիշմիշ օլուրուզ։ եօգսա Էվրօբա Պիզիմ եաղտըղլարըմըզը օգումայըպ, քէնտի եաղտըղլարընը օգուր, վէ Պիզի տէ օնա կէօրէ թասավվուր իտէր, վէ Պիզիմ եաղտըղլարըմըզը մանի, գրըմզը, եա սարը քիթապ իթմէ լիպ, քէնտիէրինքինի ճիլտէյիր, վէ հիչ պիր տահիֆէսինտէ ըսլահթ լուղէթինի կէօրէմէզ օլուր։

Յ. ՎԱՐԴԱՆ

Ինգ տէնիզ ինկիլիզ ասնանմաղընընն պաշ գօմանտանը օլուպ, Լան Կէլիպօլուտա պուլունան Վիս—ամիրալ Էմրընա Գըմբրել, անգարիպ ինկիլիզ պահրիյէ նէզարէթինէ թաշին գըլընարադ, քէնտի եէրինէ սաիր պիր Վիս-ամիրալ ասնանմանի մէզքիւր գօմանտանը սըֆթաթըլա կէլիպօլույա իզամ գըլընճաճաղ տըր։

ՊԵՐԼԻՆ ԴՕՆԿՐԷՍԻՆԻՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԼԱՐԸ

ԲՐՕԹՕԳՕԼ Ն.Ը 13. (1)

(1878, ԹՎԱՆ Ե ԷՊԻՊԱՆ.)

Տէվլէթի Ալիէէ պերինճի մուրախասը, Եվվէլքի իճթիմալարտան պերիսինտէ, Եունան հիւքիւմէթի մուրախասարը թարաֆընտան դրրատթ օլունան թահրիրատը զիքր իտիւլ, միւթալաաթը աթիէէի հավի պուլունան վարադայը դրրատթ իտեր. —

«Եունան վէքիլէրինի իսթիմատ եյլէաիրտէն սոնրա, դօնկրէ անճադ Ս. Տէլիէանինին պէյանաթընը զապթ իթմէէ գարար վիրմիշ իսի.

«Պինաէն ալէյհ, Օսմանլը մուրախասարը տախի անճադ ոչէյանաթը մէղբիւրէտէն պահո իտերէք, չունու թատիգ իսէճէք տիրլեր քի, Եունանիսթան, դօնկրէ միւվաճէհէսինտէ տէվլէթի Ալիէէէ դարչը հիչ պիր նեվ չիքայէթտէ պուլունմամիշ, վէ տուէլի մուազզամա նէզտինտէ վագը օլան թէշէպպիսինէ էսաս օլմագ իւզրէ, եէքտիկէրի մուվաճէհէսինտէ միսթազիլ օլան իքի հիւքիւմէթլերին միւնասէպաթընը թանղիմ իտէն հուդուդը միլլետէն տախի, պիր մէպտէ տերմիեան իթմէմիշ տիր.

«Եունան մուրախասը չունու իճատէ իթտի քի, ասլէն Օսմանլը վիլայաթը միւթէճավիրէսին, տէն օլուպ Եունանիսթանտա իդամէթ իթմէքտէ պուլունան ատէմլերին քէսրէթի մրդտարընա մէպնի, իչպու վիլայաթը Օսմանիյէտէ պաղէն զուհուրա կէլէն վուգուաթը, Եունանիսթան մէմալիքի իւզերինէ տղիմ թէէսիրի օլույօր, վէ պու չէյտէն տէ, հիւքիւմէթէյն միւնասէպաթընտա, պիր պուրուտէթ հասըլ օլտուղունտան, էյէր էվրօքանընվէ տէվլէթի Ալիէէնին մէնաֆիինէ մուվաֆիգ ատա իտէրէք քէնտիսինին տերմիեան իթտիկի թէմէննիյաթ իճրա վէ իքմալ օլունուր իսէ, պու պուրուտէթ տէ ղայիլ օլահադ տըր.

«Հիւքիւմէթէյն միւնասէպաթընտա մէվճուտ օլմասը լազըմ կէլէն սըֆաթ հադդընտա Եունան մուրախասընընն էֆքեարընա իշթիրաք իթմէքլէ պէրապէր, Օսմանլը մուրախասարը չունրէյի պէյան իտէրլեր քի, արզ օլունան նէթիճէսինին կիւեա հուսուլի նիյէթիյլէ տերմիեան օլունան էֆքեարլարտան վաղ կէչիլմէյինճէ, պու նէթիճէ հասըլ օլմայաճադ տըր.

«Զիքր օլունան զրեամ վէ հարէքէթլերէ, տէվլէթի Ալիէէ քէնտիսի սեպեպիյէթ վիրմէմիշ տիր. 1834 գրեամը, Գրրըմ մուհարէպէսի իլէ այնը վագրթատ զուհուրա կէլմիշ իսի. խիթամ պուլան գրյամ տախի, Էրբօյայի Օսմանիէի Տերատատէթ դարուլարընա տէնին ալթիսաթ իթմիշ օլան. վուգուաթ թէէսիրի իլէ զուհուրա կէլմիշ իսուսի մանիամ տիւր, վէ 1866 կիրիտ իսլանընա կէլինճէ, իքի մէմլէքէթլեր (Թիւրքիա վէ Եունանիսթան) միւտանէսինտէ միւնասէպաթը տիրլօմա թիդիեէ վէ թաճիրիեէնին դաթ օլունմասընտան սոնրա, խսէանը մէղբիւրուն նէ տերէճէ սուհուլեթլէ թէսքին օլունտուղու տա տերիսաթը իտիմէք կերէք տիր.

«Ֆադաթ, պու հարաքեաթ Տէվլէթի Ալիէէնին իրատէթինտէն պիւթիւն պիւթիւնէ միսթազիլ էսպապլա զուհուր իթմիշ իսի իսէլէր տէ, Տէվլէթի Ալիէ, Եունան տէվլէթի իլէ օլան միւնասէպաթը բէսմիէսինի, Եունանիսթան թարաֆընտան լիւզումու դատար մուխալիֆէթ օլունմամշ օլան թահրիքաթընն սուի նէթիճինտէն մասուն գրմագ իւզրէ էլինտէն կէլէնի տիրիղ իթմէմիշ տիր. Եունան մուրախասարընն միւթալէպէի վագրալէրի, դօնկրէնին նիսէթ վէ էֆքեարընա հիչ պիր ճիհէթլէ միւթէալիդ վէ մուվաֆիգ օլմատըղընը իսպատ իչին, պու պատատէ պունատան դիատէ պահս իթմէէ լիւզում եօգ տուր. Պիր մէմլէքէթի միւթէճավիրէնին էեալաթընը քէնտի մէմլէքէթինէ իլհադ իչին կէօրիւլէն իգթիզա վէ եախօտ միւնասիպէթ տախի պիր տէլիլի քեաֆի տէյիլ տիր. Եունանիսթանտա, ահալիէէ քեաֆի օլահադ դատար արադի եօգ տուր տէնիլմէղ. Հէր թարաֆտան Եունանիսթանը իհաթա իսէն տէնիղ, պիր սուրէթի զայրը մահատատէ թէվէսսիւ վէ թերադը իչին վէսայիթի լազըմէյի վիրմէքտէ տիր. Տիկէր ճիհէթտէն, տէվլէթի Ալիէէ տախի էյալաթը մէղբիւրէյի մուհաֆաղա իթմէք իսթէր, քի պուրալարընն ահալիսի քէնտիսինի մեհապէթ վէ մերսութիէթլերի պուլունուպ, դօնկրէէէ թադտիմ օլունան նմ. 15, 19 վէ 23 իսթիտարարտան անլաշըլահադը վէճճրլէ, Եունանիսթանա իլհադ օլունմագ ֆիքրի քէնտիլէրինի տիւչարը հեյէճան իթմիշ իսի.

«Պուլհը ումումի նոգթայի նազարիէսիլէ, ըէկա հաղրէթլերի տատր պիր մէմլէքէթ մուրախասարընն իսթիմատ միւնասիպէթլէ, Եունան միւթալէպէսինէ վիրիլմէսի կէրէք օլան տերճեի էհէմմիէթի իզահ իթմիշ իսի, Ֆադաթ տահա մահտուտ պիր միւթալաա իլէ, չուրանը տա տերրիչի նազար օլունմալը տըր քի, Եունան մուրախասընընն տատճէ իսթիմատ խուսուսու պիլէ, էֆքեարը ումումիէ իւզերինէ թէէսիրի միճիպ օլապիլիր, վէ վէ զաթէն պիր խայը ալամէթլեր, պու ֆիքրէ ճիտտի պիր էհէմմիէթ վիրմէքտէ տիրլեր.

«Եունանիսթան թէտարիքատը հարպիէէէ թէշէպպիս իյլէմէքտէ, վէ իսթիդրաղլար ատա իթմէքտէ տիր. վէ տուէլի ֆախիմ թարաֆընտան Եունան հիւքիւմէթինէ, քէնտիսինի տէվլէթի Ալիէէ իլէ հիւանի միւնասէպաթընն պադասը նիսէթինտէ թէէյիտ իտճէք նասիհաթլար իճրա օլունաճաղը խուսուսունտան, Օսմանլը մուրախասարը չիպտէ իթմէղլեր.» (ՏԵՎԱԴ.)

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Բարիստէ թաղ ու նէչը օլունան Տէպո նամ միւթէպէր զաղէթա, քանունի էվվէլ 8 թարիխլի նիսսխէսինտէ էրմէնիլեր հադդընտա աթիտէքի պէնամի տէրճ իտէյօր. —

Տէվլէթի Ալիէէնին Դօնկրէտէ հէմման քէնտի թէպասը միւվաճէհէսինտէ իթթիխաղ իյլէմիշ օլտուղու թէահհիւտաթ միսանէսինտէ, էրմէնիլերէ վատ օլունան ընլահաթ տա պուլունուպ, էրմէնիլեր փիւրտլեր թարաֆընտան վագը օլան մէղլիմ վէ թէատրայթընն տեվամ վէ քէսրէթինէ մէպնի, բէք հադդը օլարադ, ընլահաթը մէղբիւրէնին իճրասընտա սապրսըզըղա պէքլէմէքտէ տիրլեր. Պերլին ահանամէսինին 61 նճի պէնտի բէք սէրահաթը տըր. պու պէնտ տէեօր քի, «Պապը Ալի էրմէնիլերին սաքին օլտուղլարը էյալաթտա իհթիյաճաթը մահալիէէնին լիւզում կէօսթերտիյի թանղիմաթ վէ ընլահաթը արթըդ պիլա թէէխիր մէվզրի իճրայա վաղ իթմէէ, վէ Զերքէսլերէ վէ Քիւրտլերէ դարչը էրմէնիլերին էմնիէէթի հալինի մուհաֆաղա իյլէմէյի վատ իտէր. Պապը Ալի, պու խուսուսատա իթթիխաղ օլունան թէտապիրի վագթ պէ վագթ տէվլէթլերէ պիլտիրէճէք, վէ տէվլէթլեր տախի թէտապիրի մէղբիւրէնին իճրատթ վէ ֆիիլյաթընտա նէզարէթ իտէճէք տիրլեր.»

Պու վատ վէ թէահհիւտ գաթի տիր, վէ իշպու «ՐԷՔ պէ ՐԷԷԷԼ քէլիմէլերի, հեր նեվ ֆիքրի թէէխսիրիւ ըէտտ իտէր. Պապը Ալի պու պատատէ մէսէլէի Եունանիէէնին թէէխիրի թանղիմ վէ թէսվիէէսինի միճիպ օլմուշ օլան էսպապը տերմիեան իտէմէղ, չինքի իշպու էրմէնի մէսէլէսի հադդընտա դօնկրէտէ հիչ պիր իհթիյաթ տերմիեան իթմէմիշ իսի. հաթթա, դօնկրէտէ իթթիխաղ իյլէտիյի ալէնի թէահհիւտէն մատտա, հազիրան 4 (Գրպրըս) մուդավէէսի իլէ, «Անատօլուտա, Ճեղրէտէ վէ Սուրիատա հիւանի իտտարէէ, վէ պու մահալլէրտէ միւթէմէքքին խրիսթիյան վէ սաիր թէպասը-

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

[ՃԻԼՏԻ ՍԱՆԻ(1)

(1877 յունիս 15 ատէն դեկտեմբեր 30 ա գատար)

—

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵԼԷՐԻ

—

ԷՎՎԷԼԻԱԹ

Ճիլսի էվվէլտէ հիքեայէ օլունտուղու վէճճ իլէ Բուսպանէն Անատօլու ճիհէթինէ թային օլուն Գավդասիա օրտուլարը էրդրում թէրաֆլարընտա օլան Զէվին քէօյինէ գատար իլէրիլէ յիտ, մուվաֆֆագ օլամատըղլարընտան, Անատօլուտա տա արթըդ տուրամայըպ, թէքմիլ կերիյէ չէքիլէրէք քէնտի Բուս մէմլէքէթլերինէ ավելէթ իթմիշլեր իսի.

Եալընը Սօխում Գալէյէ թային օլունան Բուս ասքերի, պիր նիմ տայրէ խաթթը իլէ պու պէտէնին իւզերինէ եւիրիւյուպ, բէյ տեր բէյ էթրաֆընը սարմադտա իտիլեր.

Աղսթօսան 24 իւնտէ Բուս պահրիյէ ասքերինտէն եիրմի տէօրթ քիշի, կէճէլեյին տէօրթ դրթա թօրբիլ սանտալարընա պինիպ, Սօխում աչըղընտա օլան Ասարը չեվքէթ իսմինտէ պիր Օսմանլը զբրհլըսը իւզերինէ ֆեվգէլատէ ճէսարէթլէ հիւճիմ իտիպ, սէֆինէի մեզբիւրէնին իքի եանընտան իւչ թօրբիլ ատթեչէտիլեր, վէ հեր նէ գատար զբրհլըյը պաթրըամատըլար իսէ տէ, պէօյիճէք պիր սադաթլըդ հասըլ իտիպ, օրատա տուրամագ իմքանլեր. վէ կիճէ օլտուղունտան Բուղարտան պիր նէֆեր տախի թէլեֆ օլմատը.

Շելդօնիպօվ վէ Ալդաղօֆ նաման իքի ճենէրալլար, պիրի չըմալտան վէ պիրի ճենուպտան եիւրիւյերէք Սօխումուն իքի եանընտա նէ գատար Օսմանլը մէվգիլերի վար իսէ պիրեր պիրեր զապթ իթտիլեր. վէ տէնիղ քէնարընա գատար էնիպ, աղօսթօսուն սոնլարընտա Սօխումուն էթրաֆընը սարըպ մուհասէրէ իթմէքտէ օլտուլար.

Սօխում աչըղընտա պուլունան սայիր զբրհլըլար սայէսինտէ Օսմանլը ասքերի Սօխումու թախլիյէ իսուպ տալէ ատէլէ տէ վարօրլարա պինէրէք, վէ Բուսիա ալէյհինէ գբյամ իտէն Ալիասա գապիլէլերինի տէ պերապէր ալարադ, օրատան ավտէթ իթտիլեր. լաքին Սօխումու աթէէ վիրմէյի տէ իհմալ իթմէմէրլեր. Էլհասըլ սեպտեմբերին պիրինտէ Սօխումտա Օսմանլը նամը իլէ պիր քիմսէ դալմամըշ ըտը. Պիպիմ իչին պու պիր պէյհուտտէ մասրաֆ վէ թէլեֆ օլուպ, Բուսլար տա հիչ պիր վագթ քէնտիլերինէ թէքմիլ իթաաթ իթմէյէն պու վահչի Ալիասաղա գապիլէլերինտէն գուրթուլմուշ օլտուլար, վէ թալէպ իթտիքլերի հարպ թաղմինաթը մուհասէպէսինին պիր պէօյիճէք գալէմի տէ պու Սօխումա օլան խասարաթ օլտու.

Պու Սօխում իչի պէօյիւք մուհարէպէտէն այրըճա պիր ֆըգրա օլուպ, պու վէճճ իլէ խիթամ պուլտուղունու նագլ իթտիքտէն սոդրա, կէլելիմ չիմտի Անատօլունուն էրմէնիսթան ճիհէթինէ.

Թէմմուզուն (յուլիսին) սոնլարընա տօղրու Անատօլուտա պիր նէֆէր Բուս ասքերի գալմայըպ հէպ Աբբա չայընը էօթէ թարաֆընա կէչէրէք, վէ քէնտի մէմալիքլերինտէ հէյէթը թէտաֆիյէտէ տուրարագ, իմտատա պէքլէմէքտէ խոկէր.

Օսմանլը օրտուլարը պու մուվաֆֆագիյէթլերինտէն նաչի խայը ճէսարէթ քէսպ իթտիքտէն մատտա, պաշդա պիր ճիհէթլէ տէ քէսպը գուվվէթ իթմէքտէ խոկէր. Օրտույի հիմայունա տախկ օլան Բիւրտլեր, Պաշը պօզուգլար վէ Զերքէսլերին ատեթի պու տուր քի, պիր մուհարէպէտէ նիզամ ասքերի պօզուլտու մու, պունլար տա տարմատաղընը վէ գաչան գաչանա օլուրլար. նիզամ մուհարէպէյի գաղանը մը, կէլիրէր հեր թարաֆտան օրտունուն էթրաֆընա եըղըլըրլար. պուրատա տա էյլէ օլտու, Բուսլար չէքիլտիյի կիպի, Անատօլուտա գօշուպ օրտույա կէլմէտիք Զերքէս, Բիւրտ՝ վէ Պաշը պօզուգ գալմատը.

Բուսլար չէքիլիր չէքիլմէզ, Բիւրտ իսմայիլ բաշա մայէթինտէ օլան օրտու վէ Պաշը պօզուգլար իլէ Պայազիտի Բուսլարտան ալըպ Օրղով՝ վէ Զօր վէ Բէրվան սէրայ կէչիտլէրինի տէ զապթ՝ վէ թէսխիր իտէրէք Բուսիա մէմալիքինէ թէճավուզ իթտի.

Նիզամ ասքերի վէ պաշը պօզուգլարը հուտուտու կէչէճէքլերի սըրատա, Ղազի Իսմանընա նայիլ օլան Ահմէտ Մուխթար բաշա Ասքերէ շու պէյանամէյի նէչը իթտիրտի.

«Ճենապը գատրը մութլագ թապա հաղրէթլերինին լութֆու քերէմի իլէ՝ տիւշմէն միւնհէզիմ վէ բերիչան, քէնտի մէմլէքէթինէ գատար բիւճաթա մէճպուր օլուպ ճիւմլէմիզին էշէտտը էմէլ վէ արզուսու հայրը հուսուլա կէլերէք իշթէ չիմտի թաարրուզա մուպաշըրէթլէ հուտուտու թէճավուզ իտէճէյիզ.

(ՏԵՎ-Դ)

ընք սաիր ումում թէպատսընա, աղիմ միւհթաճիւէթլէրի պուլուն էմնիւէթ վէ սաալէթի վիրմէքտէն իպարէթ տիր։ Էմնիւէթի ահալիյի մուհաֆազա իշլուն, էյի պիր բօլիս հէյէթի թէշքիլ իթմէլի տիր, վէ Պաղը Ալի պու իհթիյաճըն իճապընա պագմաղա հաղը տը։ Ամալէթէ կէլինճէ, պունտան սատէ պիր շէյ օլմայըպ, պիր դաչ առէտ էյի մահքէմէլէր, իճրաի սաալէթէ քեսֆի տիր։ Իչթէ Օսմանը էվվայը ումումու պէօյլէ տիւշինիւրլէր։

Պու սուրէթլէ, օ դատար պէտապէթ մուգուամէթար վէ ալընան թէճրիւպէլէր, իշպու Օսմանը հէյէթի հիւքիւմէթինի մէմլէքէթին իտարէսինտէ հիչ պիր ճիտատ ըսահաթ իճրա իթմեէ իգթիտարլարը օլմասընը հալա իսքեաթ իտէմէմիշ տիր։ Էվրօբա Պէրլին ահանամէսի իլէ, վէ օնտան էվվէլ Ինկիլթէրրա հաղիրան 4 մուդավէլէնամէսի իլէ, իչթէ Օսմանը հէյէթի հիւքիւմէթինէն պու իգթիտարսըզլըընը վէ քիֆայէթսիզլիյինին եէրինի տօլտուրմադ իսթէմիշլէր տիր, վէ պու շէյի էվրօբա, քէնտի սէֆիրլէրինին վէ գօնսօլօսլարընը Էրմէնիսթանտա իտարէի Օսմանլեէ իւզերինէ վագը օլաճագ նէզարէթի իլէ իճրա իտէճէք, վէ Ինկիլթէրրա տա, տահա ճիտատի վէ տահա միւսիր պիր թէֆթիշ վէ նէզարէթլէ այնի շէյի իճա իտէճէք իսի։ քի պու թէֆթիշ վէ նէզարէթի հալէա մէվգրի իճրայա վաղ իտէմէտի։ Պէրլին ահանամէսի, Էրմէնիլէրէ այիա օլան գրամընտա իճրա օլունուպ, հաղիրան 4 մուդավէլէնամէսի տախի մէվգրի իճրայա վաղ օլունուբ իսի, Էվրօբանընն վէ Ինկիլթէրրանընն իտարէի Օսմանլեէ ֆիլիյաթը իւզերինէ իշպու իբի դաթ թէֆթիշ վէ նէզարէթլէ ինին սուրէթի իճա վէ իճրաը, ճալիպի տըգդաթ պիր մատէ օլաճագտըր։ Հէր հալսէ, Պէրլին ահանամէսինին 61 նճի պէնտինէ վագթի ֆիլիյաթի պըրատընա կէչէճէյի չիմտիտէն պիլինէմէզ իսէ տէ, պու ահանամէ իլէ թահթը թէահհիւտտէ պուլունան էվրօբա տէվլէթլէրինտէն, էրմէնիսթան տախիլ օրարագ Անատօլու վիլայաթընտա պիր հիւսնի իտարէ հուսուլինտէ էն ղիմատ մէնֆաաթը պուլունան տէվլէթ, ինկիլթէրրա տէվլէթի տիր տէնէպիլիր։ Չիւնքի պու շէյ տէվլէթի Օսմանլեէնինին պագասը իչիւն էլզէմ օլան պիր չարթ տըր։ Ֆիլվագի, պու տէվլէթին պուլունմադտա օլտուղու իշպու սօն տէրէճէ զայֆիլիք հալի, մաղլուպիլեթլէրի սէվերէսի օրարագ եաուլընըզ քիւչիւմսինտէն նէչաթ իթմիշ օլմայըպ, պու հալը զաֆլըն ասլ սէպէպի, հիւքիւմէթին վէ իտարէնին ֆէնա ուսուլտուր քի, պունու քէնտի ֆէյաքէթլէրի թէպտիլ իտէմէմիշ ի։ տի։ Թիւրքիա իչիւն ասլ թէհլիքէ, Դարս վէ Արտահան գալէլերինին զայրընտա օրնայըպ, իւլա, երինէ էվվէլքի ֆէնա ուսուլը իտարէնին տէվամընտա տըր։ Իչթէ ինկիլթէրրա չիւսկէսիպ պու շէյի անլամիշ օլտուղունան, ըսլահ օրմուշ պիր իտարէնին մուհասսէնաթընը Անատօլու էյալաթընա թէէմին իչիւն էլինտէ օլան պիւթիւն վէսայիթէ չալըշմադտա տըր։ Օսմանը տէվլէթի, քէնտի սուի ահվալընա բաղէն բէք ուզուն միւատէթ եաշայապիլմիշ տիր, վէ պու կիւն արթըգ օսուի ահվալ իլէ անճագ մահվ օլապիլիր։

Զօրլուտան վարիտ օլան պիր մէքթուպ մաալինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Զօրլու իլէ Զաթալճա պէյինինտէքի մահալլէրտէ սուի հարաքեաթի իճրասը վէ ԳԱՐԸՀԸԳԼԷԳ ԻԳԱԸ ԻՉԻՆ վագը օլան թէչէպպիւսսաթա բաղմէն, Սէլամի բաշա հաղրէթլէրինին թահթը գօմանդասընտա օրարագ օրալարտա ասքերի չահանէ պուլունմագտա օրմասը սայէսինտէ մէմլէքէթի քեամիլէն հալը ասայիշտէ պուլունույօր։ Օլ թարաֆտաքի քէօյլէրին խրիսթիան ահալիսի, հիւքիւմէթ մէմուրինի սըֆթըրլա Պաղը Ալինին օրաբրա կէօնտէրտիյի ատէմիլերէն բէք պիտատ չիքեայէթ իտէօրլար, չինքի պու մէմուրլար հէմ իտարէ խուսուսունտա իգթիտարսըզ ատէմլեր իմիշ, վէ հէմ էնվաի սուի հարաքեաթտա պուլունտաեօրլար իմիշ։ Ալըզլարը մաաշլար բէք աղ պիր շէյ օլտուղունտան, իսկիբաս վէ իրթիքեապ իճրա իթմէտէրէք կէչինմէլերի միւմքինսիզ իմիշ։

—Շէհիր էմինի Բիզա պէյ էֆէնտի հաղրէթլերի, բէնճէնպիհ կիւնիւ տասի ագշամ իւսթիւ Դալաթա վէ Պէյօղլու թարաֆլարընա ալիմէթ իտուպ, ինկիլիզ գօնսօլօս վէքիլի Մր. Բէնչ բէֆագաթլարյա, պու իբի մահալլերին էն զիատէ բիս վէ միւհթաճը թամիր օլան սօղագլարընը կէզմիշ վէ մուայէնէ իթմիշլեր։ Մր. Բէնչ մուհաճիրինէ իանէ իթմէք մագսատիյէ չօգտան պէրու թէշէքքիւլ իթմիշ օլան պիր Ինկիլիզ գօմիթէսինին միւտիրի օլուպ պու գօմիթէնին հասըլաթընտան պիր գըսմը, Պէյօղլու վէ Գալաթա սօղագլարընն թամիրինէ իսթիխտամ օլունճագլարը մալիւմ օլան մուհաճիրլերէ եէվմիեէ իթասընա թախսիս օլուն ճագտըր։ Բիզա պէյ էֆէնտի հաղրէթլերի, հէբսինտէն էվվէլ Վոյվոտա սօղագընը գալաբըրմաթմաղա գարար վիրմիշ, վէ չունհիւնի թէշէպպիւսսաթընտա տէվամ իտէճէքլերի մէմուլ պուլունմուշ տուր։

— Դիզրէս սուլարընտա լօրտ ճօն Հէյ գօմանտասը թահթընտա պուլունմուշ օլան Ինկիլիզ ֆիլօսունա, իզմիր գուրպինտէ վագի վուրլա քէօրֆէզինէ կիթմէք իւզրէ էմր վիրիմիշ տիր։

— Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլի հուտուտալարընը թայինէ մէմուր օլան գօմիսիօնլարը, 1879 սէնէսի նիսանընա տէ Ֆիլիպէ մուամէլաթ իթմէլերինէ գարար վիրիմիշ տիր։ Պու գօմիսիօնլարընն Տէրսաատէթտէ պուլունան աղալարընտան էքսէրի, բէյ տէր բէյ Էվրօբայա ավտէթ վէ ադիմէթ իթմէքտէ տիրլէր։

— Ճոն Ա. Պէրէ նամ Գանատա եէլքէն կէմիսի, Նիու Եօրգտան Տէրսաատէթէ կաղ հումուլէսի նագլ իթմէք իւզրէ ախիրէն քիրալանմըշ օլմաղլա, կէմինին գաբուտանը, հէնիւզ իւք տէֆա Տէրսաատէթէ պիր սէֆէր իճրա իթմէքտէ օլտուղունտան, Նիու Եօրգ տէվլէթի Ալիյէ գօնսօլօսունա պիլ միւրաճաա, պիր գըթա սըհիյէ բամթէնթասը ախզ իտէր, վէ Եսնատի սէֆիրտէ իճրա իտէճէք սաիր պիր բէսմ օլմասընը տախի գօնսօլաթօ թարաֆընտան քէնտիսինէ թէէմին գըլընմաղլա, տօղրու Սիամպօլ լիմանընա գատար կէլիր, վէ Նիզամա քեամիլէն մուվաֆբզ հարէքէթի իթմէքտէ տիր տէյի զանն իտէր իլէն, պիր տէ խապէր ալըր քի, համիլ օլտուղու բաթէնթասընը Զանադ դալէտէ թաստիգ իթտիրմէսի վաճիպ օլտուղունտան, պու բէսմի իֆա իթմէմիշ օլտուղու իչիւն օն ատէտ լիրաի Օսմանի ճէզալի նագտի վիրմէք լազըմ կէլէճէք տիր։

Գարթան պու ճէզալի նագտէյի թէէտիւէ իտէր իսէ տէ, Ինկիլիզ գօնսօլաթօսու վասիթասընյա ճէզալի նագտինին իտէսինի թալէպ իտէր, չու սէպէպի պէեան իտէրէք քի, տէվլէթի Ալիյէ Նիու-Եօրք գօնսօլօսու գավանինի սըհհիւէնին պիր սուրէթինի Տէրսաատէթտէն ալմամըշ օլտուղու հալտէ քէնտինէ տօղրու մալիւմաթ վիրէմէմիշ օլմաղլա, գարթան քէնտիսի պու շէյտէն մէսուլ թութուլմաղ։ Պու մէսէլէ հագգընտա Ինկիլիզ գօնսօլաթօսու վէ սըհհիւէ իտարէսի պէյնինտէ մուխապէրաթ ճէրէէան իթմէքտէ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաքական ժողով։

Քաղաքական ժողով տիւնքի կիւն Բաթրիդ բիւթպէթլու Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերինին թահթը բիասէթինտէ օլարագ ադտը իճթիմա իտիւպ, պաշլուճա պիւտճէ մէսէլէսի իլէ իշթիղալ իթմիշ տիր։

—

Օրնատէց Լսարանը։

Օրթաքէօյտէ թարգմանչաց ընկերութիւնուն Լսարանը, դեկտ. 3 բաղար աղշամը, երբէք վէ դատըն 400 դատար ղէվաթ հաղրը պուլունտուղլարը հալտէ, 2 նճի միւսամէրէսինի իճրա իթմիշ տիր։ Սրուանձտեաց Ֆաղ. Դարեգին վարդապետին էրմէնիսթանա վագը օլան սէյահաթընա տաիր իրատ իթտիյի նութգ, մէմուլ օլունտուղու վճճէլէ ճալիպի տըգդաթ վէ միւհիմմ օլմուշ տուր։ Միւմալէյհ վարդապետ, պու նութգունտա, էրմէնիսթանընն փոքր-Հայք գըթասընտան պահս իյէմիշ օլմաղլա, եարընն աղշամ տախի, երինէ Լսարանտա իրատ իտէճէյի սաիր պիր նութգունտա, Բարձր-Հայք ղըթասընտան պահս իտէճէք տիր։

Լսարանընն իշպու 2 նճի միւսամէրէսինտէ Տօղթէօր ճէլալեան էֆէնտինին ըշդ վէ կէօղ վէ կէօղիւն մուամէլաթընա տայիր իրատ իթտիյի նութգ տախի բէք միւհիմմ իտի, վէ Օր. Նարդոս Գաբրիէլեանընն չալարղը բիանօ հավալարը տախի, հաղրրունուն թագտիր վէ թահսինինի միւճիպ օլմուշ տուր։

—

Հայկական Կրթարան։

Խրիմեան Սրբազան հաղրէթլերի, Սրուանձտեանց Ֆաղ. Դարեգին վարդապետ ըէֆագաթըյլա կէչէն կիւն Յ. Գուրգէն էֆէնտինին թահթը նէզարէթ վէ իտարէսինտէ պուլունան «Հայկական Կրթարան» ա ադիմէթ իտուպ, մէքթէպլին պիլիթիւն ահվալընը նագարը մուայինէ վէ թէտրէգտան կէչիրմիշ, վէ միւտիր միւմալէյհ Գուրգէն էֆէնտինին իգտամաթը վագրասընտան տօղայը պէեանը մահզուզլիյէթ իտէրէք, կէրէք քէնտիսինի վէ կէրէք չարիտատը, միւէսսիր քէլամըր իլէ թէշվիգ էյլէմիշ տիր։

ՄԻԽԻԹԱԹԷՊԵԻ ՄԱԽՈՒՍՔ

Դրէէր Մ. Ալէքսանդրեան իմղասը իլէ տիւնքի կիւն թարաֆըմըզա պիր գրիթա վարադա թէպլիղ իտէն զաթըն, իտարէխանէմիզէ կէլմէսի ըէճա օլունուր։

ՍԱՐՍԱՖԻՕՒ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ուս. տիւն ապշ. դարան.			12-30
Պու սատատ 9 ք. կ.		աչըլը	12-22
Խմիպ. 63 (Մութօն)	6	% ֆր.	67-
» 65 »	6	% ֆր.	71-
» 69 (բինար)	6		70-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզոր)			21-50
» 73	6	ֆր	61-
Բուամի չըմէնաքիր	3		44-50
Ագճէ ֆայզի		%	9-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍՏՕԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4-35
Սատմպոլ պանգասը	6-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-16
Թրամվայ	1-60

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան		Ղ. Ֆր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարպը		108-38
Մէթալիք	»	124-
Պաղըր	»	179-
Գայմէ	»	345-
Ինկիլիզ լիրասը		109- 5
Ֆրանսըզ ալթունու		87-
Ռօլ		89- 4
Գրիմից ալթունու		51-10

ԻԼԱՆԱԹ

Թիւրք վէ Ֆրանսըզ վէ Էրմէնի վէ Ինկիլիզ վէ Իթալիան լիսանլարընտա պիրպիրինէ էվրագը ըէսմիյէ վէ դայրը ըէսմիյէ վէ թերճէմէ իթտիրմէք վէ պու լիսանլարան խոթիտա, վէ բրօթէսթօ վէ այիրէ եաղտըրմադ արզու իտէնլերին, Սամսպօլտա Լսկի զապթիյէ սօղագը քէօշէսինտէ Ն° 8 իլէ մուրագդամ զաղէթատընդն իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ կյէսիքլերի հալտէ, քէմալը արգդաթ վէ սիւրաթ վէ խուսուսիյլէ էհվալն ֆիյաթլէ իշլերի էօվրիւլճէեի իլան օլունուր։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԷՏՍ

ՀԱՄԱՑՆ ՀԱՅՈՂՈՎԻ ԱՆՁԱՆՑ

Աբէց, Կռէց, Ծէրց, Տէրց, Օրէորդց, և Նորոգեն Երեսեաց։

Կեդրոնատեղին է Մէրճան փողոց դրամաճառ Պաղատասար աղա Սրապեանի դրատունը. կը գտնուի նաև ամեն Հայ դրամաճառաց քով, թղթակցմամբ, դին 3/4 արծաթ մէճիտ. կաղմուածն ալ կը գտնուի նաև Մէրճան Պաղատասար աղայի դրատունը։

Պօղոս վէ Պուրուն վէ Դուլաղ վէ Պէյլն վէ Եռվայի սընրը խասթալըղլարը

Ջէնտ սէնէտէն պէրու Բարիս վէ Վիէննանէն էն մէշհուր մէքթէպլերինտէ, պալատէքի խասթալըղ լարընն էմրի թէտաւիսի ուսուլունու թահսիլ իտէն Տօղթօր Ճ. Անանեան էֆէնտի, իլէլի մէզքիւրէեէ տիւչար օլանլարը հէր ճումա վէ բազար կիւնլերի սաաթ 7ռէն սօնրա Պէյօղլունտա Թարլա պաշը ճատտէսինտէ Ն° 136 խանէսինտէ վէ սայիր կիւնլեր տախի Լմին էօնիւ ճիվարընտա Ն° 53 Մ. Սօթիրիատսին էճզախանէսինտէ սաաթ 8 ռէն սօնրա գապուլ իտէր։

ՏՕՔԹԷՕՐ Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Տօքթէօրը մուամպիլէյ հաֆթատա իկ կիւն, եանի բազար երթէսի, չարշէմպէ վէ ճումա երթէսի կիւնլերի, սաաթ եէտիռէն օնա գատար, Պահճէ գաբուտա Թրամվայ ճատտէսինտէ 18 Ն° Մէլհամէճեան էֆէնտիսինին էճզախանէսինտէ խասթէն կէօղ խասթալարը գապուլ իտէճէյինի իլան իտէր։ 9—15

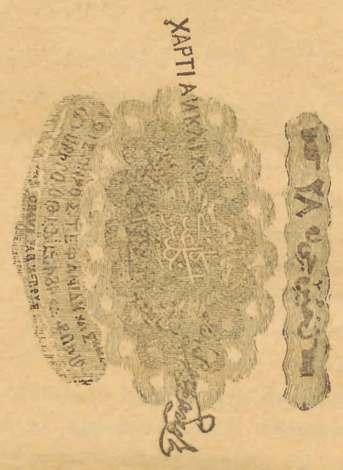

Պունտան էվվէլ իլան իթտիյիմիզ Լիվէրպուլ սիկարա քեսղլարը, խասրը իսկէլէսինտէ, Ն° 28 Ջաբիրէէի մաղազասընտա սաթիլմադտա օլուպ, պու տէֆա պաղէն պու քեսղլարը թագլիտի կէօրիւլտիւյունտէն, քեսղլարընն դարագընն իւզերինտէ տէօրթ ընկիտէն իսպարէթ վէ տէրունը դարագտա պաղատէ կէօրիւնէն իմշա վէ նումէրօ օլմասընդա, թագլիտ ատտ օլունճագը իլան օլունուր։ 35

Պէյօղլունտա վարդի Թագսիմտէ Ֆրանսըզ խասթախանէսինին գարշըսունտա, մուդատէմա, միւթէվֆա թամաղո էճզախանէսի տիմէքլէ մաարուֆ օլան Գրօսսան էճզախանէսինտէ, էմրագը բահմիէ վէ սէնաաթը գըպալէ (էպէյիք) վէ ճէրրահի խուսուսլարընտա մէհարէթի մախսուսէսի պուլունան, վէ էմրագը բահմիէ իչիւն քէնտիսինէ Բաբիստէ էդօլտը Մէտսին մէքթէպինտէն վիրիլիպ, Սթանպօլտա հիչ պիր թապիպտէ պուլունմայան թագտիր միտալեասընը հայիզ Տօղթէօր Սիվասթօուլու, ճումտա կիւնլերի. էօյլէտէն իբի սաաթ սօնրայա գատար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն իսասթէկկանը մուայէնէ իտէճէք տիր։

Գէլա մէգքիւր էճզախանէտէ Տօղթէօր Սթամէլօ, հէր կիւն մէճճանէն խասթալարա պագմադտա տըր։ 4

Տօղթէօր Տատրեան, Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Յովհան Ռսկէբերան քիլիսէսինին աշաղըսընտա թարլա պաշընտա վագը 29 նումէրօլու խանէսինտէ հէր սաաթ 4 վէ ադշամ հաղրը օլտուղունու, վէ սալը կիւնլերի էօյլէտէն սօնրա խասթալարը մէճճանէն գապուլ իյէճէկլերի իլան իտէր։

Տէֆա բազար երթէսի վէ ճումա կիւնլերի, Բանկալթիտէ իճտաիրէ սօղաղընտա Տէմճիեան Մ. Յօղֆին 43 նումէրօլու էճզախանէսինին գարշըսընտաքի եվտէ, բազար երթէսի կիւնլերի հէքիմլիք վէ լավաթալըգ իչիւն խասթալարը մուայէնէ իտէճէկլի կիւպի, ճումտա կիւնլերի տախի էօյլէտէն սօղրա ֆագիրլերի մէճճանէն գապուլ իտէճէք տիր։ Սայըր վագթի Տօղթէօրը մուամպիլէյհին Բանկալթի ճիվարընտա ադրեսարդընտա, մէգքիւր էճզախանէտէն սիվալ օլունմասը։ 20—14

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՑ

1879

ՅՕՐԻՆԵԱԼ

Հերէտ- Քոնանչ Խաբէրլէ

Որ ամեն գրաֆճառաց խանութ գատանի։ Դին 4 գահեկան։

Սահակ Էմրէյան
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱՏԵԱՆ

ՄԱՔՊԱՆԱՏԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԵՌԱՐ